

tütited HABERLER

TÜRKİYE TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ AYLIK YAYIN ORGANI

SAYI - 8 OCAK 1973

MAKİNA VE İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİCİLERİ Sorunlarımıza ihanet ediyor

TEKNİK ELEMANLARIN GÖRÜŞÜ ADI ALTINDA İKİ ODANIN
GÖRÜŞLERİNİ YANSITAN KAMU TEKNİK PERSONELİ KANUN
TASARISI TEKNİK ELEMANLARI BÖLÜCÜ NİTELİKTEDİR

BASYAZI

İNŞAAT ve MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODALARI ve TASARILARI

İnşaat ve Makina Mühendisleri Odaları, ayrı ayrı hazırladıkları «Teknik Personel Kanunu» tasarılarını birleştirerek tek bir tasarı haline getirmişler ve diğer odaların da tasarıya katılmalarını ivedilikle istemişlerdir. İvediliğin nedeni ortadadır. Şubat ayında genel kurul toplantıları yapılacaktır. Her iki oda yönetim Kurulu da, yıllık çalışma programlarına aldıkları — meslek ve meslektaş sorunlarına ilişkin — çok önemli (!) bu konuyu gideriyak (aynı kişiler yeniden seçilseler bile, hukuk açısından gidecekler ve tekrar geleceklerdir) çözümlenmiş (!!)) olmak ve genel kurullarının karşısına görevlerini yapmış kişilerin duyunc (vicdan) rahatlığıyla çıkmak amacıyla olsalar, gerektir. Her iki oda Yönetim Kurulu da, aslında gerekliliğine ve geçerliğine kendilerinin de içtenlikle inanmadıkları bir görevi son anda yerine getirmekle yükümlülüklerinden kurtulacaklarını sanmaktadır. Bu davranışla, projelerini geceleyerek son anda tamamlayıp teslim eden ve rahatlayan üniversite öğrencisinin davranışı arasında hiç fark yoktur. İki davranışta da, yapılan işin niteliği değil, zorla (ıkına sıkına) bir görevin yerine getirilmesi ve sonuçta «geçer» notunun alınması, asıldır.

Bundan sonra her iki odanın ve onlara katılacak diğer uslu ve saf odaların, tasarının geleceği ile ilgili olarak uygulayacakları yöntem, Personel Kanunu'nun çıkarılması ve uygulanması süresince uygulamış oldukları yöntemin aynı olacaktır. Bu yöntemi kısaca özetleyelim :

«Odaların üyeleri olan parlamenterlere tasarı gönderilerek yardımları istenecek, gidip görüşülecek. Bakanlara durum arzedecek. Müsteşarlarla, genel müdürlerle toplantı yapılması dileğinde bulunulacak. Sayın Başbakanla görüşler yansıtılacak. Oda Yönetim Kurulunun yada Başbakanın yenilenmesi yada değişmesi gibi fırsatlar kaçırılmayarak görüşler tekrar tekrar yansıtılacak. Tüm bu olumlu çalışmalar (!) odalar yayınlarında uygun biçim ve ölçüde verilecek. Sonunda, iki yıl süreceğini sandığımız bu çabalar sonuç vermeyince kafa yapıları bürokratik olan kişilerin son çarelerine başvurulacak ve Sayın Cumhurbaşkanı ziyaret edilerek, kendilerine bir muhtıra takdim edilecek ve bu yeni öykü de orada son bulacak.»

Böylece herşey silbaştan olduğunda, bürokrat kökenli kişilerden oluşan Yönetim Kurulları ne yapacaklar, teknik personelin haklarıyla ilgili yeni bir dipsiz konuyu nasıl bulacaklar, doğrusu biz de merak ediyoruz.

Yeni «Teknik Personel Kanunu» tasarının başına gelecekleri, betimlerken (tasvir ederken) abarttığımızı sananlar yada öykünün aynen yukarıda yazdığımız gibi olacağına kuşku olanlar varsa, açsınlar «TÜTED Haberler»in Temmuz 1972 de yayımlanan 2. sayfasında (Devamı Sayfa 3'de)

SEÇİM PROPAGANDASI OLARAK HAZIRLANAN «KAMU TEKNİK PERSONELİ KANUN TASARISI» TEKNİK ELEMANLARCA TEPKİYLE KARŞILANDI.

Oda seçimlerinin yaklaştığı bu günlerde birden bire teknik eleman sorunlarına eğilme gereği duyan İnşaat ve Makina Mühendisleri Odaları bir «Kamu Teknik Personel Kanunu» tasarısıyla ortaya çıktılar. Diğer odalardan, acele, hakkında görüş geliştirilmesi istenilen taslağın 10 Şubattan önce kesin şeklini alması için yoğun çalışmalar yapılmaya başlandı. (10 Şubat Makina Mühendisleri Odasının genel kurul tarihidir.)

Taslağın hazırlanması sırasında diğer odalarla temas etmeyen iki oda yöneticileri, her nasılsa hazırladıkları tasarı hakkında görüşlerini almak üzere bütün odaları bir toplantıya çağırarak alçak gönüllülüğünü gösterdiler. Ama tabii ki Tekniker, Teknisyen ve diğer Teknik Eleman temsilcilerini ve TÜTED'i bu toplantıya çağırılmaya gerek duyulmadı. Bu kadar «önemli» bir konunun görüşülmesi ne kadar kısıtlı bir çevre içinde de tutulursa o kadar «olumlu» bir sonuca varılabilirdi. Bütün teknik elemanların görüşlerinin alınmasına bir gerek yoktu.

TEKNİK ELEMAN SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ TOPLU SÖZLEŞME, GREV HAKLARINDA YATMAKTADIR.

Teknik Elemanlar uzun süredir memur statüsü dışına çıkma, toplu sözleşme ve grev haklarını elde etme mücadelesi vermektedirler. Bir yandan bu mücadele sürdürülürken gayet tabii ki mevcut ekonomik ve sosyal haklarda düzeltmeler, yapılmasında çaba gösterilmesi gerek-

mektedir. Ancak bu mücadele sırasında memur statüsü içinde ekonomik ve sosyal hakların ileri götürülmesine çaba göstermek başka, bu mücadeleyi bir yana bırakıp kendi hazırladığın bir tasarı ile kendini, karşı çıktığın memur statüsü içinde ilan etme başkadır. İnşaat ve Makina Mühendisleri Odaları bu tasarı ile teknik elemanlara uzun vadeli mücadelelerine ihanet uygulanmak istenen statüyü kendi elleri ile getirmektedirler.

Kanun taslağı, bu açıdan karşı çıkılmadan, soyut olarak tek başına bir değerlendirmeye tabi tutulsa bile teknik elemanların sorunlarına çözüm getirmek bir yana, bazı konularda, örneğin Teknikerlerin sınıflandırılması, proje hizmetinde çalışanların ek ödeneklerinin kaldırılması gibi eski duruma göre gerilemeler getirmektedir.

657 SAYILI PERSONEL KANUNU ADI DEĞİŞTİRİLEREK TEKNİK ELEMANLARA YUTTURULMAK İSTENİYOR

Kanun taslağının gerekçesinde «Kamu Teknik Personelinin ihtiyaçlarını 657 sayılı kanunu tadil etmek yoluyla gerçekleştirmek mümkün olmayacaktır» denilmektedir. Ama tasarı incelendiğinde 657 sayılı kanunun çizgisine tamamen sadık kalındığı, aslında 657 sayılı kanuna getirilecek bazı madde değişiklikleri ve meşhur «kanun kuvvetindeki kararnamelerle gerçekleştirilecek yeniliklerin «Kamu Teknik Personel Kanunu» adı altında teknik elemanlara yutturulmak istendiği görülmektedir.

Böylece bir taşla iki kuş vurulması planlanmıştır. Hem teknik elemanlar bir süre daha uyutulacak, hemde koskoca bir kanun tasarısı hazırlayan iki oda yöneticilerini yeniden göreve getirmek, tasarının kanunlaşmasını sağlayabil-

(Devamı Sayfa 3'de)

KAMU TEKNİK PERSONELİ KANUN TASARISI VE MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Teknik personeli boğazi tokluğuna çalıştırmak isteyenlerin tezgahladığı oyunlardan bir yenisi daha bu günlerde su yüzüne çıkmıştır. Makina Mühendisleri ile İnşaat Mühendisleri Odası yönetim kurullarının önce ayrı ayrı hazırlayıp sonra kafa kafaya vererek oluşturdukları bu kanun teklifi üzerindeki eyleştirimize diğer sütunlarda yer verilmiştir. Biz burada, Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun, üyelerinin haklarını savunmak konusundaki tutum ve davranışlarına değineceğiz.

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASININ GÖREVLERİNDEN BİRİ

6235 Sayılı Kanunu tadil eden 7303 sayılı kanuna göre hazırlanmış ve halen yürürlükte olan Makina Mühendisleri Odası Talimatnamesinin 4/b maddesi Odanın görevlerinden birisini şu şekilde belirtmektedir. «Mensuplarının mesleki şeref ve haysiyetleri ile hak ve yetkilerinin korunmasında gerekli gördüğü teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak...» Kanımızca bu görev, Oda Yönetim Kurulunun en önemli görevlerinden biridir.

Makina Mühendislerinin hak ve yetkilerinin korunması konusunda Yönetim Kurulunun çalışmalarını eyleştirmeden önce savunulması gereken hak var mıdır sorununa açıklık getirmek gerekir.

TEKNİK, ELEMANLARIN SAVUNULACAK HAKLARI VARMIDIR?

Yönetim Kurulunun 1971 yılı çalışma programının 1. bölümü şu cümle ile başlar: «Ülkemizin, bu günkü koşullar içinde gelişmiş sanayi ülkeleri arasında varolabilmesi ve ulusumuzun özgürlük içinde yaşayabilmesi için gelişmiş bir sanayi ülkesi durumuna gelmek gerekmektedir.» 1972 yılı çalışma programında da aynı cümle yer almaktadır.

Bir ülkenin geri kalmışlıktan kurtulması, sanayileşmiş bir ülke durumuna gelebilmesi için teknik elemana, özellikle de makina mühendisine büyük ve önemli görevler düşmektedir.

Üçüncü 5 yıllık kalkınma planında da belirtildiği gibi ülkemizin en önemli sorunu sanayileşmektir. Bu sorunun çözülmesinde en ağır görevi yüklenmek durumunda olan Teknik eleman kitlesinin insanca yaşayabilecekleri bir gelir düzeyine ulaşmayı istemeleri en doğal haklarıdır. Her külfetin bir karşılığı olmak lazım geldiği günümüz hukuk anlayışının temel kurallarından birisidir. Anayasamız karşılığı ödenmeden hiç bir hizmetin yaptırılmayacağını açık seçik belirtmiş, angaryayı yasaklamıştır. O halde Teknik elemanların yüklenedikleri görevin karşılığını istemeleri hem hukuk anlayışına hem de Anayasa'ya göre en doğal haklarıdır.

Boğazi tokluğuna çalıştırılan, demokratik hakları her geçen gün biraz daha kısıtlanan bir teknik eleman kitlesi ile ülkenin sanayileşmesi mümkün değildir. Personel Kanunu uygulamasından bu yana yurt dışına giden teknik eleman sayısındaki artış bu gördüğü hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ispat etmektedir. O halde diyebiliriz ki ülkemizin sanayileşmesini gerçekten isteyen herkesin, teknik elemanların haklarının alınması için mücadele etmesi aynı zamanda görevidir de.

Konuyu bu şekilde açıklığa kavuşturduktan sonra, teknik elemanların haklarının nasıl alınacağı sorununa da çözüm getirmek gerekir.

MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI TEKNİK ELEMANLARIN HAKLARINI NASIL SAVUNMALIDIR

Tarihin hiç bir döneminde, dünyanın hiç bir yerinde hak gönül rızasıyla verilmemiştir. Alınmıştır. Gönül rızası ile verilen bir şey varsa bunun adı sadakadır. Teknik elemanın sadakaya ihtiyacı yoktur. O, yurt kalkınması için yükümlendiği ağır görevin karşılığı olan hakkını istemektedir. Hakları ise alabilmenin tek yolu vardır. Güçlü olmak. Güçlü olmak için teknik eleman grupları arasındaki yapay çelişkileri bir yana bırakıp tüm teknik elemanları bir örgüt içinde birleştirmek ve ortak hakların alınması için hep beraber demokratik mücadeleye giriş-

mek gerekir. Şu ya da bu şekilde teknik eleman kitlesini guruplara ayırmak, aralarında yapay ayrıcalıklar yaratmak aslında teknik eleman kitlesinin haklarının alınması için girişilen mücadeleyi baltalamak isteyenlerin bilerek giriştikleri bir davranıştır.

Teknik eleman kitlesinin bir örgüt içinde toplanması ve hakların savunulması için demokratik mücadeleye girişilmesinde öncülük etmesi gereken Makina Mühendisleri Odası bu konuda ne yapmıştır? Yakin geçmişe bir göz atılırsa Makina Mühendisleri Odasının hiçte övünülecek bir davranış içinde bulunmadığı görülecektir.

Teknik eleman kitlesinin sendikalaşmasının yasal olduğu dönemde bu kitleyi örgütlemeye çalışan TEKSEN'in çalışmaları, Makina Mühendisleri Odası tarafından baltalanmıştır.

6235 Sayılı Kanunu tadil eden 7303 sayılı kanunla kurulmuş olan Mühendis ve Mimar Odaları, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlıdır.

Ancak bazı odalarla birlikte Makina Mühendisleri Odası da uzun süredir Birlik'ten ayrılmıştır. Makina Mühendisleri arasındaki ilerici güçlerin sesini duyurabildiği 1971 yılı Genel Kurulunda Birliğe katılmak için kongre kararı alınmış, adaylar seçilmiş olmasına rağmen 1972 yılı Genel Kurulunda Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğine katılma konusu hasır altı edilmiştir.

Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği kanununun 22 maddesinin e bendinde, oda Genel Kurulunun görevlerinden biri şu şekilde belirtilmiştir.

«Birlik Umumi Heyetine gidecek asil ve yedek delegeleri seçmek.» Aynı kanuna göre hazırlanmış olan ve halen yürürlükte bulunan Makina Mühendisleri Odası Talimatnamesinin 24. maddesinin g ve h fıkraları ile, Birlik idare heyeti, Birlik murakip heyeti, Yüksek Haysiyet Divanı adayları ile Birlik Umumi Heyetine gidecek asil ve yedek delegeleri seçmek Oda Genel Kurulunun görevleri arasında sayılmaktadır.

Teknik eleman kitlesinin haklarının savunulması için birlik ve beraberlik içinde hareket edilmesi

zorunludur. Bu birlik ve beraberliği parçalamak için girişilen davranış, teknik elemanı boğazi tokluğuna çalıştırmak isteyen bazı çevrelere hizmet etmekten başka bir şey değildir.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun Mühendis Odaları arasında kurulması gereken birlik ve beraberliği parçalamak için, yukarıda belirtilen kanun ve talimatnamelerin açık hükümlerini çiğnemekte tereddüt etmemiş olması, kimse hizmet etmekte olduğunu hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ispat etmektedir. Bu zevat kanunları çiğnemeyi daha fazla gözö alamadıklarından bu yıl ki Genel Kurul gündemine T.M.M.O.B.ne katılmayı sağlayacak maddeleri koymaya mecbur olmuşlardır.

Bu günün koşullarına uygun olarak teknik eleman kitlesini örgütlemek ve demokratik yoldan mücadele ederek hakları savunmak amacıyla kurulmuş olan TÜTED'in gelişmesi için bazı odalar her türlü gayreti gösterirken Makina Mühendisleri Odasının gösterdiği ilgisizlik yukarıdaki görüşü doğrulamaktadır.

SONUÇ

Ülkenin sanayileşmesini gerçekten isteyen, teknik elemanın haklarının savunulmasından yana olan, hakların savunulması için birlik ve beraberlik içinde hareket edilmesi gereğine inanan tüm Makina Mühendislerinin, teknik elemanı boğazi tokluğuna çalıştırmak isteyenlere hizmet etmekte olan yönetim kurulunun görevine son verip, hakları savunabilecek, birlik ve beraberlikten yana olan, dinamik ve ilerici bir yönetim kurulunu işbaşına getirmek üzere Genel Kurula katılmaları, en önemli görevlerinden birisidir.

Günay BOLAZAR

TEKNİK ELEMAN SORUNLARINA İHANET EDİLİYOR

(Baştarafı Sayfa 1'de)
mek için oda üyelerinin görevi olacaktır. Bu «önemli» çalışmayı hangi genel kurul görmemezlikten gelebilecektir. Teknik Elemanların birliğinden, dayanışmadan, güçlü bir örgütte birleşmeden bahsedener avuçlarını yalasanlar, Oda yönetimini elde tutmanın anahtarı bulunmuştur.

Teknik eleman kitlesini bu kadar saf kabul etme hesaplarının sonucu ancak diğer teknik eleman kuruluşlarının tepkisi ortaya çıktıktan, önümüzdeki Oda seçimleri neticelendikten sonra belli olacaktır.

YENİ TASARININ

KURBANLARI : TEKNIKERLER VE PROJE HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN TEKNİK ELEMANLAR

Tasarı genel olarak 657 sayılı kanunun aynısıdır. Sözleşmeli teknik personel kullanımını genişleten, özel kesimde çalışanların kamu kesimine geçişlerinde yeni haklar getiren, kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyi ortadan kaldıran, fazla mesai ücreti verilmesini sağlayan birkaç önemsiz, her zaman 657 sayılı kanun içinde düzeltilmesi mümkün madde dışında, Personel Kanunu ile

asıl fark sınıflandırma, Ek Ödemeler bölümlerinde ve tasarıya ekli göstergelerdedir.

Sınıflandırmada Teknik Elemanlar Mühendis ve Mimarlık Hizmetleri sınıfı ve diğer Teknik Hizmetler sınıfı olarak ikiye ayrılmıştır. Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri sınıfında Yüksek Mühendis ve Yüksek Mimarlar gene 9. derecenin 3. kademesinden işe başlayıp 1. derecenin son kademesine kadar yükselebileceklerdir.

Mühendis ve Mimarlarda bir yükseltme yapılmış, işe başlama tabanı 10. derecenin 3. kademesinden 9. derecenin 1. kademesine çıkarılmıştır.

Diğer Teknik Hizmetler sınıfında üçe ayrılmış birinci bölümdeki kimyager, fizikçi, yüksek matematikçi ve Erkek Teknik Öğretmen Okulu mezunlarına 10. derecenin 3. kademesinden 1. derecenin son kademesine yükselme hakkı tanınmıştır.

Yüksek Teknikerler 10. derecenin 1. kademesinden başlayıp 4. derecenin son kademesine, Tekniker ve fen memurları ise 11. derecenin ilk kademesinden başlayıp 5. derecenin son kademesine kadar yükselebileceklerdir.

Böylece yeni tasarı Tekniker ve

Yüksek Teknikerlerin yükselebilecekleri tavanı indirmekte, personel kanunundan daha geri bir sınıflandırma getirmektedir.

Ekli tabloda getirilen yeni gösterge sistemi ile gösterge rakamları Personel Kanununa göre yükseltilmiştir.

Tasarı yan ödemelerin yerine geçmek üzere ek ödenekler getirmektedir. İş güclüğü ve iş riski zamları tehlikeli ve güç işler ödeneği olarak birleştirilmiştir. Tasarıda :

«Nükleer Enerji, asitli ve zehirli gazlar, maden, petrol ve petrol ürünleri, çimento, azot, kimyevi gübre istihsalı, izabe ve döküm işleri her türlü bina, endüstriyel ve telekomünikasyon tesisleri, karayolu, demiryolu, hava limanı, baraj ve liman inşaatı, her türlü makinaların bakım ve onarım işleri, kara hava, deniz vasıtaları yapım işleri gibi hayati tehlike veya iş güclüğü gösteren ve normalin üstünde gayret sarfını gerektiren görevlerde çalışan teknik personele, kanuna ekli ek ödenekler gösterge tablosunda belirtilen teknik personelin fiili aldığı aylığına esas derecesi karşılığı, gösterge rakamı üzerinden tehlikeli ve güç işler ödeneği verilir. Bu ek ödenek miktarlarına alt göstergeler üç derece üstünden gösterilmiştir.» denmektedir.

Ek ödeneklerin ayrıldığı üç derecenin ne olduğu tasarıda izah edilmiştir. Bu maddeye göre projelendirme, araştırma, büro hizmetlerinde çalışan teknik personel bu ek ödenekten yararlanamamaktadır.

Yan ödemeler kararnamesinde bulunan Temininde Güçlük zammı tasarıda yer almaktadır.

Yeni olarak, vardiyalı işyerlerinde çalışanlar için vardiya ödeneği, mahrumiyet yeri ödeneği getirilmesinde ekli bir listede belirtilen 4 dereceli bir sınıflandırmaya göre mahrumiyet yeri ödeneği getirilmektedir.

Tasarıya göre brüt aylığı 1890 TL. sından 3080 TL. sına [440 x 7 = 3080] artmış gözükken mahrumiyet bölgesi dışında çalışan bir proje mühendisi gelen artış altında 1890 + 600 (Yan Ödeme) = 2490 TL. sından 3080 TL. sına 590 TL. sındır.

Bu mühendisle aynı bölgede çalışan bir şantiye mühendisinin aylıkları arasındaki fark bugünkü brüt 400 TL. sından 900 TL. sına çıkmaktadır.

Belirli bir ölçü içinde olması gereken bu farkın artışı doğal olarak proje hizmetlerinden kaçışa yol açacaktır. Proje hizmetlerindeki teknik eleman sayısını azaltıcı bu tutum, yabancı teknik hizmet ithalini savunan çıkar çevrelerinin pa-

ralelinde olan, teknik hizmet ithaline sadece üyelerin baskısından dolayı lafta karşı çıkan bu iki Oda yöneticilerinin tutumunu açıkca ortaya koymaktadır.

HAYAT PAHALILIĞI ÜCRETLERE GELEN ARTIŞI KISA SÜREDE SİLECEKTİR.

Toplu sözleşme, grev haklarından yoksun bulunan teknik elemanların artan hayat pahalılığı karşısında ücretlerini nisbi olarak aynı seviyede tutabilmeleri için tek olanak 657. sayılı kanunla kabul edilen katsayı uygulamasıdır. Ancak Personel Kanununun yürürlüğe girmesinden beri hayat pahalılığı % 46 arttığı, bu durumda katsayının en az 10 olması gerektiği halde katsayının bu yılda artmayacağı hükümetçe belirtilmiştir. Yeni tasarı katsayı uygulamasını benimsemekte fakat bu uygulamayı zorunlu kıla- cak yeni bir tedbir önermemektedir.

KAMU TEKNİK PERSONELİ KANUN TASLAĞI GERİ TEPECEKTİR.

Açıkça ortaya çıkmaktadır ki teknik elemanların sorunları memur statüsü içinde kaldıkları sürece tebi oldukları kanunun ismi ister Personel Kanunu ister «Kamu teknik Personel Kanunu» olsun zülmenemez. Tek çıkar yol güçlü bir örgüt içinde birleşmek, toplu sözleşme ve grev hakları için mücadele etmektir. Bu münadeleye katılmayan, hatta engellemeye çalışan Oda yöneticileri, teknik elemanların karşısına seçim propagandası olarak hazırlanmış kanun taslaklarıyla gelmekle yönetimlerini sürdürebileceklerini sanıyorlarsa, al- dandıklarını ergeç anlayacaklardır.

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ KARARLARI

(Baştarafı Sayfa 4'de)
arasında yaratmak istedikleri yapay çelişkiyi kesin olarak yenecek, bu konudaki mücadelemizi ayırmsız, tüm mimarlar olarak bozuk eğitim düzenine karşı sürdüreceğiz.

● Mimarların ve bütün çalışanların sorunlarının tek çözüm yolu olan, ülkemizin gerçek anlamda sanayileşmesi, ekonomimizin uluslararası tekelci sermaye ve onun Türkiye'deki uzantılarının hakimiyetinden kurtarılması, çalışanların yurt ekonomisi üzerinde hakları olan etkinliğe sahip olabilmesi için girişilen bütün yurtsever çabaların yanında olacağız.

Başyazı

İNŞAAT ve MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODALARI ve TASARILARI

(Baştarafı Sayfa 1'de)

yısını ve «Bir Yılan Öyküsü» başlıklı yazıyı okusunlar. Yeni Tasarının geleceği ile ilgili olarak söylediklerimiz, Personel Kanunun ve Yan Ödemeler Kararnamesi'nin geçmişinde aynen vardır. İki yıllık bir çabaya karşın, Personel Kanunundan bir kıymık bile koparılamadığı halde, yeni tasarıyla konuyu yenilemekte ne yarar vardır?.

Bu eleştirilerimize, Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun verebildiği yanıt şu olmaktadır: «Bütün bu yaptıklarımızı, yapmayalım mı.» Karşılık verelim. «Sonuç alacağımıza inanıyorsanız, yapın. Tüm uğraşlarınıza karşın yine de elde ettiğiniz sıfır ise ve bunun farkına varmıyorsanız, uğraşınızı sürdürün. Tüm çabalarınızın havada su dömekten başka bir şey olmadığını öğrendiyeniz ve başka bir yol, başka bir yöntem bilemediğinizden uygulamadığınızdan ötürü, içtenliğine kendinizin de inanmadığı bir tutum ve davranışı benimsemek zorundaysanız, benimseyin. Ancak Makina Mühendisleri arasında sizlerin seçtiği yolun yol olmadığını sezinleyen, başka yolların yöntemlerin uygulanması gerektiğinin bilincine varmaya başlayan kişileri de bu eylemlerinizle (!) uyutmayın, uyutmayın. Açıkçası gölge etmeyin. Bu tür eylemlerinizle makina mühendislerine şimdiye kadar yeterince yararlı olmadığınız, şimdi zararlı olmaya başlıyorsunuz. Anlayın artık, anlayın ve durdurun şu sonucu şimdiden belli, anlamsız, gereksiz girişimleriniz.» Ne diyelim başka...

Ashında sorunlarımızın çözümlenmesi için tutulması gereken gerçekçi bir tek yol vardır. «Demokratik ve sosyal haklarımızı güçlü bir biçimde savunmamızı ve elde etmemizi sağlayacak olan Sendikamıza yeniden kavuşmak için tüm teknik elemanlar bilinçle ve güçbirliği yaparak çalışmalıdırlar.»

Nitelikli bakımından, yan ödemeler kararnamesinden farklı olmayan yeni tasarı özellikle bu amaca yöneltildiği takdirde değer ve anlam kazanabilir.

İlhan BAYSAL

"KAMU TEKNİK PERSONELİ KANUNU TASARISI,"

HAKKINDA MİMAR ve ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI UYARIDA BULUNDU

BİR MEKTUPLA ODALARA GÖRÜŞLERİNİ BİLDİREN İKİ ODA TASARIYA KARŞI ÇIKILMASINI İSTEDİ

İnşaat Mühendisleri Odası ile Makine Mühendisleri Odasının ortaklaşa yaptıkları «Kamu Teknik Personeli Kanun Tasarısı» çalışmasına ilişkin görüşümüzü diğer Odalara duyurmakta yarar gördük.

— Teknik elemanların, ülke çıkarlarının, bilimin ve teknolojinin doğrultusunda daha iyi hizmet sunabilmesi ve bunun karşılığında hak ettiği parasal ve sosyal olanakların sağlanması için gerekli yasalar bir an önce çıkarılmalıdır.

— Böyle bir yasa, bütün teknik elemanların katıldığı bir kurulca hazırlanmalı, ya da en azından tasarının temel ilkeleri ve hazırlanış biçimi böyle bir kurulca belirlenmelidir.

— Bu yasa ile, şu iki koşulun gerçekleşmesi beklenmelidir,

1. Teknik elemanlara, her türlü politik baskıdan uzak, ülke çıkarını, bilimi ve teknolojiyi ön plana alan bir hizmet sunma ortamı yaratılması
2. Hizmetlerinin karşılığı hakkettikleri ve aynı zamanda bu hizmetlerin sunulmasında teknik elemanları daha güçlü kılacak parasal, sosyal ve demokratik hakların ve bu arada özellikle işgüvenliğinin sağlanması

— Bu görüşler ışığında Kamu Teknik Personeli Kanun Tasarısı çalışması üzerinde şu eleştiriler yapılabilir :

1. Tasarı, diğer 12 Mühendis ve Mimar Odasından, ve bu Odalar dışındaki teknik elemanları içeren örgütlerden tamamen bağımsız olarak hazırlanmıştır.
2. Çalışmanın sonunda haberdar edilen 12 Odaya, inceleme yapacak kadar bile vakit bırakılmamakta, gerekli incelemeyi yapıp eleştiriler getirecek Odalarca bu eleştirilerin dikkate alınıp alınmamasında, İnşaat ve Makine Mühendisleri Odalarının karar sahibi olacakları belirtilmektedir.

Bu demektir ki yapılan çalışma, son aşamasında bile Odalararası bir çalışma biçimine sokulmak istenmemektedir. Çünkü böyle olsay-

dı, hiç değilse buradan öte, Odalararası bir kurul, çalışmaya son şeklinin verilmesinde yetkili kılınırdı.

3. Tasarı üzerinde diğer teknik eleman örgütlerinin görüşleri hiç bir şekilde alınmak istenmemiştir. Mühendisler dışındaki geniş teknik eleman kitlelerinin çalışmanın son aşamasında bile haberdar edilmemesi teknik elemanlar arasında gereksiz sürtüşmelere ve bölünmelere yol açacak nitelikte bir davranıştır. Oysa teknik elemanlar, ne kadar birlikte hareket ederlerse haklarını o kadar iyi koruyabilirler.

4. Bu koşullar altında, bu çalışmanın kamu oyuna duyurulması ve özellikle yöneticilere «Teknik elemanların görüşü» olarak iletilmesi, bölücü bir davranış olacaktır.

5. Çalışma incelendiğinde, teknik elemanları ve ülke çıkarlarını korumaktan çok, kısa vadeli bazı parasal haklar koparmaya çalışır bir nitelik hemen göze çarpmaktadır. Teknik elemanların ne tür bir kamu örgütü içinde çalışacağı, politik baskılardan nasıl uzak tutulacağı, işgüvenliğinin bu tür baskılar karşısında nasıl korunacağı hiçbir şekilde belirtilmemiş, mevcut personel kanundaki kamu görevlilerini «kapu kulu» yapan anlayış bu tasarıya, olduğu gibi yansıtılmıştır.

Sadece parasal bazı olanaklar sağlar görünen tasarı, başdöndürücü hızla artan fiyatlar karşısında ücret artışlarının nasıl sağlanacağı konusunda hiç bir öneri getirmemektedir. Bu durumda, kanunun gerçekleştiği yıl, teknik elemanların eline biraz fazla para geçse bile 2-3 yıl sonra fiyat artışları bunu alıp götürerek ve teknik elemanı eskisinden beter durumda bırakacaktır. Bu haliyle tasarı, teknik elemanların hak ettikleri ücretleri, yöneticilerin ve hakim politikacıların lüt-funa bağımlı kılmaktadır.

6. Çok küçük, günlük bazı tavizler koparmak için, haklarımızdan büyük tavizler ver-

mek, teknik elemanların gücünü azaltıcı bir tutumdur. Böyle küçük tavizler koparmaya yönelmiş bu tasarının ülke çıkarlarına, bilime, teknolojiye ve teknik elemanlara arkasını dönmüş çıkarıcı politikacılarca hemen benimse-neceğinden eminiz. Böyle bir tasarı, «teknik elemanların isteği» olarak bir kere ortaya atılırsa, teknik elemanların haklarını elde etme mü-

cadelesinde daima bir engel olarak ortaya çıkacaktır.

Yukarıdaki görüşler çerçevesinde iki Oda tarafından Teknik Personel Kanun Tasarısı adı altında sunulan çalışmayı benimseyen Odaların yöneticilerinin, üyelerce teknik personele ihanet etmiş olmakla suçlanması ihtimali çok yüksek olduğu gibi, böyle bir suçlama karşısında yapılabilecek geçerli bir savunma da yoktur.

Bilgilerinize sunulur.

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ XVII. GENEL KURUL KARARLARI

Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin XVII. Genel Kurul'u 13 Ocak 1973 de Ankara'da toplanmış ve Genel Kurul'ca aşağıdaki kararlar alınmıştır:

1972 yılında Türkiye'de dışa bağımlı teknelci sermaye daha güçlenir, bütün ekonomik ve siyasal kararları etkilerken, bunun doğal sonucu olarak çalışan kitleler ve onların ayrılmaz bir bölümü olan Mimarların Demokratik Haklarında ve insanca bir yaşama sürdürme olanaklarında gerilemeler daha da arttı.

1973 yılında, bu koşullarda çalışanlar lehine bir değişme olacağı konusunda iyimser olabilmek için hiçbir sebep yoktur. Ancak 1972 yılında olanlar, 1973 yılında olması beklenenler ister istemez çalışanlar arasında yaratılmış bulunan yapay ilişkileri ikinci plana iterek, yurdumuzdaki hakim ilişkiyi gittikçe daha artan bir açıklığa kavuşturmakta, bundan sonra sürdürülecek mücadelede daha güçlü, daha tutarlı olma olanaklarını yaratmaktadır.

Bütün çalışanlar gibi, Mimarlar da artık sorunlarının Türkiye'nin genel sorunlarından soyutlanamayacağı, bunların Türkiye'nin dışa bağımlı, geri bırakılmış yapısının doğal bir sonucu olduğu, sorunların çözümünün ülkenin gerçek anlamda sanayileşmesi, ekonominin dışa bağımlılıktan kurtarılması ve üretim

güçlerinin gelişme düzeyinin gerektiği üretim ilişkilerinin gerçekleştirilmesine bağlı olduğunun bilincine varmaktadır.

Bu koşullar altında Mimarlar topluluğu olarak 1973 yılında...

- Her türlü kısıtlamalara rağmen, teknik elemanlar arasında güçlü bir birliğin sağlanması, demokratik sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarının elde edilmesi için sürdürülecek mücadeleye devam edecek, bu mücadeleyi sürdüren bütün teknik elemanların yanında TÜ-TÜD'e bütün gücümüzle yardımcı olacağız.
- Yıllardır kongresi yapılamayan, görevini yerine getiremeyen TMMOB'nin teknik elemanların mücadelesindeki önemli yerini alabilmesi ve gerçek yöneticilerine kavuşabilmesi için her türlü çabayı göstereceğiz.
- Kendi öz gücümüze dayanmayan, dışarıdan beraberinde yabancı teknoloji ve malzemeyi de getiren, teknik gücümüzün gelişmesini engelleyen, teknik elemanlarımızı işsizliğe iten yabancı teknik hizmet ithaline bütün gücümüzle karşı koymaya çalışacağız.
- Özel yüksek eğitim konusundaki haklı anayasal mücadelemizi bazı çevrelerin kendi çıkarları adına sömürerek topluluğumuz (Devamı Sayfa 3'de)

tüteted HABERLER

Türkiye Teknik Elemanlar Derneği Aylık Yayın Organı

Sahibi ve sorumlu Yönetmeni TÜTED adına İLHAN BAYSAL
Haberleşme Adresi : Konur Sokak 4/1 Yenişehir — ANKARA
Fiyatı 25 kuruş/Dizgi ve Baskı : Şenyuva Basım Sanayii 17 70 94

Sayın :

Adres :